

Evaluare privind influența modificării raportului de distribuție a contribuțiilor la fondurile C.A.A. (fondul de pensii și fondul de asigurări sociale) de la 85% - 15% în prezent la 90% - 10% în corelare cu modificarea cotei de contribuție de la 12% în 2022 la 13% în 2023 și la 14% în 2024

Sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților este un sistem unic și are un buget propriu ce cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului.

Structura veniturilor sistemului cuprinde contribuțiile lunare obligatorii ale fiecărui avocat înscris în barou, cu drept de exercițiu al profesiei, stabilite periodic de Consiliul U.N.B.R., la propunere Consiliului de administrație al C.A.A., veniturile realizate din folosirea patrimoniului sistemului, veniturile din dobânzi din plasamente, veniturile din majorări de întârziere și alte venituri prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.

Structura cheltuielilor sistemului cuprinde contravaloarea prestațiilor de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului, finanțarea unor investiții proprii precum și alte cheltuieli prevăzute de lege sau de Statutul C.A.A.

În cadrul bugetului sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale se constituie și se finanțează două fonduri specializate, distincte:

1. fondul de pensii al avocaților;
2. fondul pentru alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

Prin Statutul C.A.A. se stabilesc procentele de plată unică pentru fondul de pensii și pentru fondul de asigurări sociale ale avocaților precum și modul de gestionare a celor două fonduri specializate.

Conform prevederilor statutare nivelul contribuțiilor pentru fiecare fond, respectiv procentele de distribuție între fonduri, se stabilesc prin decizie de către Consiliul U.N.B.R., la propunerea Consiliului de administrație al C.A.A.

Prin Decizia U.N.B.R. nr. 556/15 decembrie 2012 disponibilul filialelor existent la data de 01 ianuarie 2013 a fost repartizat în proporție de 85% fondului specializat de pensii și 15% fondului destinat altor drepturi de asigurări sociale. După data de 01 ianuarie 2013 veniturile sistemului obținute din cote, dobânzi, majorări și alte venituri au fost repartizate celor două fonduri specializate în procentele stabilite.

Prin Statutul C.A.A. au fost stabilite cheltuielile care se suportă din fiecare fond în parte.

După 10 ani, în care în cadrul bugetului sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale s-au constituit și s-au finanțat cele două fonduri specializate în procentele stabilite, 85% pentru fondul de pensii și de 15% pentru fondul de alte drepturi de asigurări sociale, constatăm că rata de finanțare a fondului de pensii este de 92,92% iar a fondului destinat altor drepturi de asigurări sociale este de 178,53%.

În Anexa 1 și Anexa 2 la prezentul material sunt prezentate, pornind de la veniturile și cheltuielile certe ale fondului de pensii și ale fondului destinat altor drepturi de asigurări sociale din anul 2021, estimările influenței asupra rezultatului celor două fonduri în ipoteza modificării procentelor alocare respectiv 90% - 10%, ținând cont și de majorarea cotei de contribuție la 13% în 2023 și 14% în 2024.

Această analiză este realizată și ca urmare a Raportului de Analiză Actuarială denumit Studiu de Solvabilitate sistem - martie 2020 și a Raportului de Evaluare Actuarială a celor două fonduri specializate - aprilie 2022.

În Studiul de Solvabilitate sistem, realizat în anul 2020, actuarul a prezentat 7 scenarii succesive de modificare corelată a parametrilor sistemului. Aceste scenarii au presupus în primul rând creșterea cotei de contribuție dar din prezentarea rezultatelor calculelor efectuate concluzia desprinsă a fost că nu este suficientă numai creșterea cotelor de contribuție pentru a atinge o rată de finanțare a fondului de pensii de 100%. Actuarul a atras atenția asupra necesității corelării tuturor indicatorilor și a efectuat calcule folosind procente diferite de cele actuale alocate celor două fonduri specializate respectiv 90% pentru fondul de pensii și 10% pentru fondul destinat altor drepturi de asigurări sociale.

Scenariul VI a fost considerat optim de către actuar. Conform acestui scenariu cota procentuală de contribuție de 14%, respectiv 12,6% fondului de pensii și 1,4% fondului destinat altor drepturi de asigurări sociale (raport 90% - 10% între cele două fonduri), asigură o rată de finanțare de 100% a fondului de pensii.

Din Raportul de Evaluare Actuarială a celor două fonduri specializate din anul 2022 concluzia desprinsă este că rata de finanțare a fondului de pensii crește cu aproximativ 5 procente în situația alocării unui procent de 90% din cota totală de contribuții.

Din evaluarea actuarială realizată rezultă, și cităm:

CONCLUZII

În urma prezentei evaluări a Fondului de Pensii, se observă o creștere considerabilă a ratei de finanțare a acestuia la nivel național, de la valoarea de 75,54% calculată în anul 2021, la valoarea de 92,92%, aferentă evaluării prezente, respectiv o creștere procentuală a ratei de aproximativ 23,01%.

La nivel de filială se regăsește aceeași dinamică de apreciere a capacității de finanțare cu rate de creștere ale ratei de finanțare situate între un maxim de 34,21% și un minim de 15,71%.

Astfel, prin implementarea graficului de creștere anuală a cotei de contribuție la sistem, până la atingerea valorii finale de 14% în anul 2024, fondul de pensii înregistrează un avans considerabil al capacității de finanțare, situându-se în acest moment foarte aproape de situația de echivalență actuarială a obligațiilor partilor și de o rată de finanțare de 100%.

Un alt element important este faptul că în momentul de față, două dintre filialele sistemului, respectiv Filiala București și Filiala Cluj, au depășit rata de finanțare de 100% (București – 108,19%, Cluj – 101,38%).

Conform Raportului de Analiza Actuarială – Studiu Solvabilitate Sistem, aferent lunii martie 2020,

un element complementar majorării cotei de contribuție la valoarea de 14% este optimizarea modului de distribuire a cotei de contribuție totală a sistemului, între fondul de pensii și fondul de asigurări. Astfel una din propunerile respectivului raport a fost considerarea unei modificări a cotei aferente fondului de pensii, de la 85% din cota totală, la 90% din cota totală, datorită suprafinanțării fondului de asigurări observate atât la nivel național, cât și la nivel de filială în majoritatea cazurilor.

Astfel, pentru a putea observa impactul implementării măsurii sus menționate în condițiile parametrilor actuali ai fondului de pensii, s-a realizat o evaluare a fondului la nivel național, în condițiile modificării la valoarea de 90% a cotei de distribuție aferentă fondului de pensii începând cu anul 2024.

În tabelul următor sunt descrise rezultatele evaluării actuale comparativ cu cele ale scenariului descris anterior.

FOND PENSII nivel national	Valoare actuarială		
	Evaluare 2022 -situația actuală-	Modificare cota distributie fond pensii din 2024	Creștere/Scădere procentuală
Obligații totale de plată			
Pensiile membrilor retrași definitiv și a celor aflați în prezent în cumul	872.914.138,18 lei	872.914.138,18 lei	0,00%
Pensiile membrilor activi	5.878.702.294,51 lei	5.878.702.294,51 lei	0,00%
Pensii invaliditate	167.175.974,95 lei	167.175.834,72 lei	0,00%
TOTAL	6.918.792.407,63 lei	6.918.792.267,40 lei	0,00%
Active			
Contribuțiile viitoare	5.493.263.187,06 lei	5.789.774.869,93 lei	5,40%
Valoare actuală fond	935.366.715,63 lei	935.366.715,63 lei	0,00%
TOTAL	6.428.629.902,69 lei	6.725.141.585,56 lei	4,61%
Obligație nefinanțată	490.162.504,95 lei	193.650.681,84 lei	-60,49%
Rata de finanțare	92,92%	97,20%	4,61%

Așa cum se poate observa din tabelul de mai sus, redirectionarea către fondul de pensii a 90% din cota totală de contribuție la sistem, începând cu anul 2024, conduce la o apreciere a ratei de

finanțare a acestuia la valoarea de 97,20%, diminuând totodată cu 60,49% valoarea obligației nefințate de la aproximativ 490 mil. lei la aproximativ 194 mil. lei.

Totuși, în vederea implementării acestei măsuri este necesară o analiză detaliată a impactului asupra fondului de asigurări la nivelul fiecărei filiale și eventual stabilirea unor mecanisme de compensare financiară pentru a putea fi utilizate la nevoie de acele filiale cu rată de finanțare subunitară, în cazul în care întâmpină eventuale impedimente temporare în finanțarea obligațiilor aferente fondului de asigurări.

Din estimarea realizată privind influența asupra rezultatului celor două fonduri în ipoteza modificării procentelor alocate respectiv 90% și 10%, ținând cont și de majorarea cotei de contribuție la 13% în 2023 și 14% în 2024, precum și din analizele efectuate de actuar desprindem următoarele concluzii:

1. Rata de finanțare a fondului de pensii crește cu aproximativ 5 procente. În urma acestor măsuri practic o singură filială rămâne, pe termen mediu, pe deficit, respectiv Filiala Covasna, care are atât un număr mare de pensionari raportat la avocații activi cât și o situație aparte, o medie de vârstă ridicată în rândul avocaților activi;
2. Pe termen mediu un număr de 14 filiale nu își vor acoperi cheltuielile la fondul de asigurări din venituri (evaluarea neținând cont de veniturile din majorări, care ar îmbunătăți situația). Din cele 14 filiale practic doar cel mult 7 ar ajunge în situația apelării la mecanismul de redistribuire a sistemului (fondul de rezervă) într-un termen sub 10 ani (Botoșani, Buză, Caraș-Severin, Dâmbovița, Gorj, Harghita și Satu-Mare); de asemenea, trebuie avut în vedere că rezultatul fondului de asigurări nu evoluează liniar de la an la an, ci depinde de o serie de factori externi, unii prognozabili (indemnizațiile de maternitate în funcție de numărul avocatei tinere) și alții mai puțin prognozabili (numărul indemnizațiilor de incapacitate de muncă);
3. Pe termen lung deficitul actual la fondul de asigurări va cunoaște, conform rezultatelor expertizei actuariale, o scădere constantă;
4. Ca urmare a acestor măsuri, sumele necesare acum din fondul de rezervă pentru acoperire deficitelor pe termen mediu la fondul de pensii pentru mai multe filiale vor cunoaște un transfer către fondul de asigurări, dar într-un quantum mai mic decât în situația actuală, astfel că presiunea pe fondul de rezervă va scădea;
5. Modificarea raportului între cele două fonduri ale sistemului C.A.A. (fondul de pensii / fondul de asigurări) de la 85% / 15% la 90% / 10% în anul 2023 când nivelul contribuției va fi de 13% și nu în anul 2024 când nivelul contribuției va fi de 14%, va conduce:
 - a. la reducerea aproape la jumătate a deficitului la fondul de pensii la cele 3 filiale cu deficit (Brăila, Caraș-Severin și Covasna), cu cca. 200.000 lei per total;
 - b. la apariția unui deficit temporar, doar în anul 2023, la fondul de asigurări, la 5 filiale (Alba, Arad, Hunedoara, Maramureș, Tulcea) în quantum de cca. 55.000 lei

precum și un deficit total suplimentar, tot doar în anul 2023, la filialele care vor cunoaște deficit și în anul 2024, de cca. 280.000 lei, rezultând astfel un deficit total temporar pe anul 2023 de cca. 335.000 lei la fondul de asigurări. Acest deficit temporar nu ar reprezenta o problemă reală decât pentru cca. 5 filialele cu disponibil mic la fondul de asigurări (Buză, Caraș Severin, Dâmbovița, Harghita și Satu Mare), dar care nu se vor regăsi în anul 2023 în situația de a apela la fondul de rezervă a sistemului.

Evaluare rezultate fond asigurări în funcție de cota de contribuție și procentele alocate

Filiala	Rezultat cu raport contribuții 15% - 85%				Rezultat cu raport contribuții 10% - 90%		Disponibil fond asigurări la 31.12.2021	Perioada acoperire deficit (ani) la 10% din 14%
	Rezultat 2021 cu 15% din 11%	Rezultat cu 15% din 12%	Rezultat cu 15% din 13%	Rezultat cu 15% din 14%	Rezultat cu 10% din 13%	Rezultat cu 10% din 14%		
Alba	66,845.43	99,393.30	131,941.17	164,489.05	-9,099.63	12,598.96	1,111,752.44	
Arad	104,993.05	152,775.75	200,557.35	248,338.95	-6,496.25	25,358.15	855,679.08	
Argeș	296,672.90	337,870.96	379,067.90	420,264.84	200,547.82	228,012.44	2,534,388.26	
Bacău	157,398.73	193,132.50	228,865.22	264,597.93	74,023.45	97,845.26	170,858.93	
Bihor	132,591.95	185,743.89	238,895.83	292,047.77	8,570.75	44,005.38	1,515,930.80	
Bistrița-Năsăud	118,340.23	137,247.61	156,154.98	175,062.36	74,223.02	86,827.93	343,143.87	
Botoșani	-35,342.05	-19,665.66	-3,989.21	11,687.24	-71,920.49	-61,469.52	520,128.64	8.46
Brașov	209,219.76	282,610.42	356,001.08	429,391.74	37,974.89	86,902.00	2,742,447.29	
Brăila	103,052.59	121,107.86	139,163.13	157,218.39	60,923.66	72,960.50	267,012.00	
București	8,002,230.17	9,320,189.14	10,638,148.11	11,956,107.09	4,926,992.55	5,805,631.87	111,296,641.70	
Buzău	-26,785.35	-5,318.99	16,147.38	37,613.74	-76,873.53	-62,562.62	159,794.94	2.55
Caraș-Severin	13,896.89	20,931.83	30,185.46	39,439.10	-9,913.63	-3,744.54	20,431.83	5.46
Cluj	226,428.60	395,108.53	563,744.51	732,380.49	-167,011.40	-54,587.41	5,251,574.77	96.20
Constanța	264,191.06	336,618.94	409,046.57	481,474.20	95,193.50	143,478.59	2,827,815.72	
Covasna	33,028.95	40,409.69	47,790.42	55,171.16	15,807.23	20,727.72	40,213.95	
Călărași	50,770.27	61,086.11	71,401.95	81,717.78	26,700.01	33,577.23	585,182.24	
Dolj	261,060.02	328,765.43	396,470.44	464,175.44	103,082.06	148,218.73	2,540,812.79	
Dâmbovița	-110,168.55	-81,754.31	-53,338.25	-24,922.19	-176,474.52	-157,530.48	655,003.20	4.16
Galați	139,911.13	182,570.34	225,229.55	267,888.77	40,372.95	68,812.43	195,844.77	
Giurgiu	9,473.73	22,807.63	36,141.52	49,475.42	-21,638.69	-12,749.43	259,720.24	20.37
Gorj	-38,499.82	-14,285.15	9,930.20	34,145.55	-95,002.99	-78,859.43	644,801.31	8.18
Harghita	-50,621.05	-37,907.07	-25,193.07	-12,479.08	-80,287.04	-71,811.05	105,598.17	1.47
Hunedoara	53,651.06	83,408.75	113,166.44	142,924.12	-15,783.55	4,054.91	1,236,689.80	
Ialomița	15,231.18	25,936.95	36,642.57	47,348.18	-9,748.43	-2,611.36	350,016.84	134.04
Iași	277,384.25	366,471.24	455,557.65	544,644.06	69,516.54	128,907.48	3,688,037.78	
Maramureș	53,438.55	82,719.65	112,000.75	141,281.85	-14,884.01	4,636.72	798,895.80	
Mehedinți	7,263.53	43,111.28	78,959.03	114,806.78	-76,381.22	-52,482.72	1,880,464.90	35.83
Mureș	149,929.84	190,921.08	231,912.82	272,904.55	54,281.96	81,609.79	457,242.45	
Neamț	157,372.58	186,820.70	216,257.21	245,693.72	88,699.00	108,323.34	1,019,154.35	
Olt	41,411.15	78,557.57	115,704.14	152,850.70	-45,264.30	-20,499.93	1,083,334.31	52.85
Prahova	140,741.89	196,198.36	251,654.84	307,111.32	11,343.43	48,314.42	268,221.07	
Satu Mare	-26,600.00	-8,433.60	11,654.10	31,741.80	-75,392.60	-62,000.80	349,358.00	5.63
Sibiu	284,690.00	336,477.33	388,264.85	440,052.38	163,852.24	198,377.25	1,123,799.00	
Suceava	138,256.96	175,718.43	213,179.90	250,641.36	50,846.89	75,821.20	860,349.30	
Sălaj	18,634.27	30,157.46	41,680.65	53,203.83	-8,253.16	-571.03	146,575.14	256.68
Teleorman	49,890.63	64,991.55	80,092.47	95,193.39	14,655.16	24,722.44	405,502.79	
Timiș	253,679.61	358,858.57	464,037.48	569,216.39	8,262.19	78,381.46	2,502,466.10	
Tulcea	35,533.43	54,852.06	74,170.71	93,489.36	-9,543.42	3,335.67	1,255,403.00	
Vaslui	87,483.05	104,949.23	122,419.64	139,890.06	46,714.51	58,361.45	1,048,977.29	
Vrancea	-19,030.52	-2,472.26	14,086.00	30,644.27	-57,666.49	-46,627.64	952,084.66	20.42
Vâlcea	85,197.00	111,757.95	138,318.69	164,879.44	23,222.13	40,929.29	93,898.00	
TOTAL	11,732,847.10	14,540,441.03	17,352,122.17	20,163,803.31	5,168,170.57	7,042,624.66	154,165,247.52	

Evaluare rezultate fond pensii în funcție de cota de contribuție și procentele alocate

Filiala	Rezultat cu raport contribuției 15% - 85%				Rezultat cu raport contribuției 10% - 90%	
	Rezultat fd. pensii 85% din 11%	Rezultat fd. pensii 85% din 12%	Rezultat fd. pensii 85% din 13%	Rezultat fd. pensii 85% din 14%	Rezultat fd. pensii 90% din 13%	Rezultat fd. pensii 90% din 14%
Alba	809,593.65	994,031.61	1,178,469.58	1,362,907.54	1,319,510.38	1,514,797.63
Arad	668,129.08	938,891.58	1,209,654.08	1,480,416.58	1,416,707.76	1,703,397.46
Argeș	274,076.32	507,525.76	740,975.20	974,424.64	919,495.36	1,166,677.12
Bacău	-2,711.11	199,774.38	402,259.87	604,745.36	557,101.72	771,498.12
Bihor	623,252.88	924,447.21	1,225,641.54	1,526,835.88	1,455,966.62	1,774,878.27
Bistrița-Năsăud	43,049.91	150,191.71	257,333.52	364,475.32	339,265.49	452,709.75
Botoșani	468,241.35	557,074.56	645,907.77	734,740.97	713,839.04	807,897.73
Brașov	329,826.00	745,706.40	1,161,586.81	1,577,467.21	1,479,613.00	1,919,956.95
Brăila	-377,620.62	-275,307.47	-172,994.32	-70,681.18	-94,754.86	13,576.71
București	69,813,291.53	77,281,725.73	84,750,159.93	92,218,594.13	90,461,315.49	98,369,069.35
Buzău	87,432.78	209,075.51	330,718.23	452,360.96	423,739.14	552,537.33
Caraș-Severin	-200,555.23	-148,319.66	-96,084.08	-43,848.51	-56,139.23	-830.98
Cluj	6,944,680.29	7,900,288.17	8,855,896.04	9,811,503.92	9,586,655.01	10,598,475.11
Constanța	701,359.18	1,111,782.45	1,522,205.71	1,932,628.98	1,836,058.80	2,270,624.61
Covasna	-190,094.47	-148,270.30	-106,446.12	-64,621.95	-74,462.93	-30,178.52
Călărași	50,261.33	108,717.71	167,174.10	225,630.48	211,876.04	273,771.03
Dolj	2,274,460.22	2,658,121.98	3,041,783.73	3,425,445.49	3,335,172.14	3,741,402.23
Dâmbovița	209,336.65	370,360.83	531,385.01	692,409.20	654,521.15	825,017.35
Galați	-68,748.94	172,986.62	414,722.18	656,457.73	599,578.78	855,534.08
Giurgiu	269,524.83	345,083.57	420,642.31	496,201.05	478,422.53	558,425.90
Gorj	475,491.22	612,711.49	749,931.75	887,152.02	854,864.90	1,000,156.95
Harghita	8,286.82	80,332.78	152,378.74	224,424.70	207,472.71	283,756.66
Hunedoara	211,970.34	380,597.24	549,224.15	717,851.05	678,174.13	856,720.27
Ialomița	200,011.61	260,676.78	321,341.94	382,007.11	367,732.95	431,966.66
Iași	1,637,562.13	2,142,385.16	2,647,208.20	3,152,031.23	3,033,249.34	3,567,767.84
Maramureș	-49,546.99	116,379.23	282,305.46	448,231.68	409,190.22	584,876.81
Mehedinți	1,376,266.04	1,579,403.29	1,782,540.54	1,985,677.79	1,937,880.79	2,152,967.29
Mureș	537,255.71	769,542.16	1,001,828.62	1,234,115.07	1,179,459.44	1,425,409.80
Neamț	51,249.48	218,057.43	384,865.37	551,673.32	512,424.39	689,044.57
Olt	1,022,687.10	1,233,184.28	1,443,681.46	1,654,178.65	1,604,649.90	1,827,529.27
Prahova	263,833.29	578,086.67	892,340.06	1,206,593.44	1,132,651.47	1,465,390.35
Satu Mare	139,604.00	253,259.64	366,915.27	480,570.91	453,828.41	574,169.67
Sibiu	1,107,217.00	1,400,679.64	1,694,142.27	1,987,604.91	1,918,554.88	2,229,280.02
Suceava	460,615.82	672,897.45	885,179.08	1,097,460.70	1,047,512.09	1,272,280.87
Sălaj	35,289.86	100,587.91	165,885.96	231,184.01	215,819.76	284,958.87
Teleorman	74,399.91	159,971.78	245,543.66	331,115.53	310,980.97	401,586.48
Timiș	2,689,662.14	3,285,675.99	3,881,689.84	4,477,703.69	4,337,465.13	4,968,538.62
Tulcea	473,217.04	582,689.37	692,161.69	801,634.02	775,875.83	891,787.70
Vaslui	439,321.62	538,320.26	637,318.89	736,317.53	713,023.73	817,845.82
Vrancea	-97,380.87	-3,550.69	90,279.50	184,109.68	162,031.99	261,381.60
Vâlcea	-36,413.00	114,097.91	264,608.82	415,119.73	379,705.40	539,069.89
TOTAL	93,747,385.90	109,679,874.13	125,612,362.35	141,544,850.58	137,796,029.82	154,665,723.24